

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका

(२०७९ / ८०-२०८३ / ८४)

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
रामशाहपथ, काठमाण्डौ
असोज २०७९

भवानी प्रसाद खापुड
Bhawani Prasad Khapung

नेपाल सरकार
Government of Nepal

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्री
Minister for
Health and Population

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
Ministry of Health and Population

०१-४-२६२५३४
01-4-262534
फ्याक्स: ०१-४-२६२५६५
Fax: 01-4-262565
Website: www.mohp.gov.np

रामशाहपथ, काठमाडौं, नेपाल
Ramshahpath, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्या(Ref. No.):

चलानी नं.(Dispatch No.):

मिति(Date): २०७९।०६।१९

शुभकामना

नेपालको संविधानले स्वास्थ्यलाई मौलिक हकको रूपमा अँगाल्दै आधारभूत स्वास्थ्य सेवालार्ई नागरिकको अधिकारको रूपमा अङ्गीकार गरेको छ। स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने दायित्व तीनै तहका सरकारहरूको हुन आउँछ। स्वास्थ्य क्षेत्रमा सबैको समान पहुँचको व्यवस्था गर्ने, प्रत्येक नागरिकलाई आफ्नो स्वास्थ्य उपचारको सम्बन्धमा जानकारी पाउने र कसैलाई पनि राज्यबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित नगरीने व्यवस्था संविधानले सुनिश्चित गरेको छ। यसरी प्रत्येक नागरिकलाई उपलब्ध गराईने स्वास्थ्य सेवा गुणस्तरीय, सरल तथा भरपर्दो बनाउन आवश्यक पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन प्रणालीलार्ई प्रभावकारी बनाउनु पर्ने हुन्छ। उक्त कार्यका लागि स्वास्थ्य क्षेत्रको सार्वजनिक खरिद व्यवस्थापनको महत्वपूर्ण भूमिका हुन्छ। यसका लागि संघमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, प्रदेशमा स्वास्थ्य हेर्ने सम्बन्धित मन्त्रालय र सो अन्तर्गतका निकायहरू एवं स्थानीय तहहरूको अहंम भूमिका रहेको हुन्छ।

यसर्थ तीन तहका सरकारहरू बीचको अधिकारको बाँडफाँड तथा कार्य विभाजन अन्तर्गत रहेर आ-आफ्नो तहबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको उचित खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु सबैको दायित्व हुन आउँछ। यसै परिप्रेक्ष्यमा स्वास्थ्य क्षेत्रको औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा आपूर्ति प्रणालीलार्ई सबलीकरण गरी सबै तहका सरकारहरू मार्फत जनतालाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने कार्यमा टेवा पुर्याउन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)" तयार गरेको छ। यस खाकाको प्रयोग गरी सबै तहका सरकारहरूले आ-आफ्नो अनुकूल खरिद सुधार योजना बनाई गुणस्तरीय खरिद गर्न सक्षम हुनेछन् भन्ने विश्वास गरेको छ।

यस रणनीतिक खाकाको अपेक्षित परिणामहरू हासिल गर्न यस मन्त्रालय मातहतका निकायहरू एवं प्रदेश र स्थानीय तहहरूले पनि आपसी समन्वय र सहकार्य गरी आ-आफ्नो जिम्मेवारी बहन गर्नुहुनेछ भन्ने आशा गरेको छ। अन्तमा यो रणनीतिक खाका तयार गर्न योगदान दिनुहुने सबैलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

मा.भवानी प्रसाद खापुड
मन्त्री

मा. भवानी प्रसाद खापुड
मन्त्री

हिराचन्द्र के.सी.
Hira Chandra K.C.

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या राज्यमन्त्री
State Minister for
Health and Population

नेपाल सरकार
Government of Nepal

स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालय
Ministry of Health and Population

☎ : ०१-४-२५०६५९
☎ : ०१-४-२५०९९१
फ्याक्स : ०१-४-२६२४६८
Fax : ०१-४-२६२४६८
Website : www.mohp.gov.np

रामशाहपथ, काठमाडौं, नेपाल
Ramshahpath, Kathmandu, Nepal

पत्र संख्या(Ref. No.):

चलानी नं.(Dispatch No.):

मिति(Date): २०८१/०६/१९

मन्तव्य

आधारभूत स्वास्थ्य सेवा व्यवस्थापनको क्रममा हुने विभिन्न कार्यहरूमध्ये औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद, भण्डारण तथा उचित वितरण जस्ता कार्यहरू महत्वपूर्ण हुन्छन् । सबै तहका सार्वजनिक निकायहरूमा खरिद व्यवस्थापन ठूलै चुनौतीको रूपमा रहेको कुरालाई मध्यनजर गर्दा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु त्यति सहज छैन ।

नेपालमा संविधान सभाबाट संविधान जारी भई सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था सञ्चालन गर्ने चरणमा संविधानले परिलक्षित गरेको राजनीतिक, सामाजिक र आर्थिक पक्षहरूको सन्तुलित विकास गर्दै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहबाट नागरिकलाई सहज, सर्वसुलभ तथा प्रभावकारी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गरी नागरिकको मौलिक हकको सुनिश्चित गर्न आवश्यक छ ।

नेपालको संविधानले कसैलाई पनि स्वास्थ्य सेवाबाट वञ्चित नगरिने प्रत्याभूत गरे अनुसार सोका लागि आवश्यक पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु तीनै तहका सरकारहरूको दायित्व हो । सोही अनुरूप संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा वितरण हुँदै आइरहेको छ । यद्यपि खरिद गर्नु पूर्व आवश्यकताको पहिचान, परिमाण निर्धारण, प्राविधिक विवरण तथा लागत अनुमान तयार गर्ने देखि सम्झौता व्यवस्थापन, गुणस्तर यकिन लगायत सेवा प्रदान गर्ने स्थानसम्म औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अटुट उपलब्धता सुनिश्चित गर्नुका साथै खेर जानबाट बचाउने कार्यहरूमा विभिन्न समस्या तथा चुनौतीहरू सामना गर्न परिरहेको सुनिन्छ ।

यस स्थितिमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद गर्ने संघीय स्वास्थ्य निकायहरू बीच खरिद एवं आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी संरचनात्मक सम्बन्ध रहने गरी खरिद रणनीतिक मार्गदर्शन सहित स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)" तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने नीति लिएको छ । यसलाई प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूले समेत सन्दर्भ दस्तावेजको रूपमा लिइ आ-आफ्नो जिम्मेवारी वहन गर्नुहुनेछ भन्ने अपेक्षा गरिएको छ । साथै उक्त रणनीतिक खाका कार्यान्वयनमा आएपछि आगामी दिनमा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनमा गुणात्मक सुधार देखिनेछ भन्ने विश्वास लिएको छ ।

हिराचन्द्र के.सी.

राज्यमन्त्री

मा. हिराचन्द्र के. सी.
राज्यमन्त्री

नेपाल सरकार
स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

(.....शाखा)

फोन नं.

४२६२५५०
४२६२०२
४२६२७०६
४२६२५३५
४२६२६२
४२२३५८०

प्राप्त पत्र संख्या :-

पत्र संख्या :-

चलानी नं. :-

रामशाहपथ,

काठमाडौं, नेपाल ।

मिति :

२०७९।०६।११

विषय :-

कृतज्ञता

खरिद एक सामान्य प्रचलित शब्द भएता पनि यसमा धेरै व्यवसायिक कार्यहरू समावेश हुनुका साथै कुनै पनि कार्यालयको संस्थागत रणनीति समाहित हुने गर्छ। खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनलाई संस्थाको रणनीतिक उद्देश्यसँग मेल खाने गरी सँगै लैजान सक्नु नै स्वास्थ्य क्षेत्रमा खरिद कार्यको अन्तिम लक्ष्य प्राप्तिको एक महत्वपूर्ण माध्यम हो । सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३; सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४; राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६ तथा नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति, २०७२-०७९ केही नीतिगत दस्तावेजहरू हुन् जसले नेपालमा स्वास्थ्य क्षेत्रको संस्थागत रणनीति भित्र रहने गरी खरिद कार्यलाई निर्देशित गर्दछन्।

यस सन्दर्भमा खरिद सुधार योजना (२०७४/७५-२०७८/७९) र सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन रणनीतिक खाका (२०७७/७८-२०८१/८२) कार्यान्वयनमा भएता पनि सङ्घीय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरू, प्रदेश तथा स्थानीय तहहरूमा हुने खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनलाई मार्गदर्शन गर्ने रणनीतिक दस्तावेज तयार हुन सकेको थिएन। त्यसैले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिद र आपूर्ति व्यवस्थापन क्षेत्रमा संस्थागत रणनीतिक मार्गदर्शन गर्न "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)" तयार गरेको छ। यसलाई एउटा राष्ट्रिय संस्थागत रणनीतिक दस्तावेजको रूपमा नेपालको स्वास्थ्यसम्बन्धी सम्पूर्ण तहहरूमा लागू गर्न सकिन्छ। यस खाकामा नेपालको स्वास्थ्य क्षेत्रसँग सम्बन्धित खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी विस्तृत कार्य योजना सहित प्रस्तुत गरिएको छ।

यस रणनीतिक खाकाको सफल कार्यान्वयनले औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको सार्वजनिक खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा रहेका चुनौती र समस्याहरू समाधान गर्न सहज हुनेछ भन्ने आशा गर्दछु। यस कार्यमा योगदान दिनुहुने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका सम्बन्धित महाशाखा, प्रदेशहरूका सामाजिक विकास मन्त्रालय/स्वास्थ्य मन्त्रालय, सङ्घीय विभागहरू, केन्द्रहरू, प्रतिष्ठान तथा अस्पतालहरूका सम्बन्धित शाखाहरूमा कार्यरत कर्मचारीहरूबाट प्राप्त बहुमूल्य सल्लाह एवं सुझावहरूका लागि धन्यवाद दिन चाहन्छु। साथै यस रणनीतिक खाका तयार पार्ने क्रममा प्राविधिक सहयोग गर्ने नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र सहयोग कार्यक्रम (NHSSP) लगायत सम्पूर्ण बाह्य विकास साझेदारहरू (EDPs) लाई आ-आफ्नो क्षेत्रबाट प्रदान गर्नु भएको महत्वपूर्ण सुझाव एवं सल्लाहका लागि धन्यवाद दिन चाहन्छु।

डा. रोशन पोखरेल

सचिव

संक्षिप्त शब्दावलीहरू

APP	=	Annual Procurement Plan (वार्षिक खरिद योजना)
CAPP	=	Consolidated Annual Procurement Plan (एकीकृत वार्षिक खरिद योजना)
CMS	=	Contract Management System (सम्झौता व्यवस्थापन प्रणाली)
CGAS	=	Computerised Government Accounting System
e-GP	=	Electronic Government Procurement (विद्युतीय सरकारी खरिद)
e-LMIS	=	Electronic Logistics Management Information System (विद्युतीय आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
EMR	=	Electronic Medical Record (विद्युतीय चिकित्शकीय अभिलेख)
FEFO	=	First Expiry First Out (पहिलो म्याद-समाप्ति पहिलो निकास)
FMIP	=	Financial Management Improvement Plan (वित्तीय व्यवस्थापन सुधार योजना)
HMIS	=	Health Management Information System (स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
LMBIS	=	Line Ministry Budget Information System (मन्त्रालय बजेट सूचना प्रणाली)
LMIS	=	Logistics Management Information System (आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली)
MPP	=	Master Procurement Plan (खरिद गुरु योजना)
NHSS	=	Nepal Health Sector Strategy (नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति)
O&M	=	Organisation and Management (संगठन तथा व्यवस्थापन)
PAMS	=	Public Assets Management System (सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली)
PIP	=	Procurement Improvement Plan (खरिद सुधार योजना)
PPMO	=	Public Procurement Monitoring Office (सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालय)
SBD	=	Standard Bidding Document (नमुना बोलपत्र सम्बन्धी कागजात)
SOP	=	Standard Operating Procedure (स्तरीय कार्य सञ्चालन विधि)
STP	=	Standard Treatment Protocol (स्तरीय उपचार पद्धति)
SuTRA	=	Sub-national Treasury Regulatory Application (स्थानीय संचित कोष व्यवस्थापन प्रणाली)
ToT	=	Training of Trainer (प्रशिक्षक प्रशिक्षण)
TABUCS	=	Transaction Accounting and Budget Control System (लेखापालन तथा बजेट नियन्त्रण प्रणाली)
TSB	=	Technical Specifications Bank (प्राविधिक विवरण बैंक)

बिषय सूची

१. पृष्ठभूमि	1
२. विद्यमान अवस्था र चुनौतीहरू	2
३. रणनीतिक खाकाको आवश्यकता	5
४. रणनीतिक खाका निर्माण प्रक्रिया	5
५. उद्देश्य	6
६. रणनीतिक नतिजा र अपेक्षित परिणाम	6
७. औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)	9
अनुसूची १: "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका" मस्यौदा परिमार्जन कार्यदल	24
अनुसूची २: "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका" कार्यशाला गोष्ठीका सहभागीहरू	25
सन्दर्भ सूची	28

औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले नागरिकलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने अधिकार स्थापित गरेको छ। यसका लागि सङ्घीय तहमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको जिम्मेवारी मुख्यतया नीति निर्माण गर्ने रहेको छ भने प्रदेश तथा स्थानीय तहको भूमिका संविधानले प्रत्याभूत गरेका सेवाहरू जनताको घर दैलोसम्म पुर्याउने जिम्मेवारी रहेको छ। प्रत्येक नागरिकलाई उपलब्ध गराउने स्वास्थ्य सेवा गुणस्तरीय, सरल तथा भरपर्दो बनाउन आवश्यक पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान तथा उपकरण खरिद तथा वितरण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउनु सरकारको मुख्य दायित्व हो। यसका लागि सङ्घीय तहमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, प्रदेश तहमा स्वास्थ्य क्षेत्र हेर्ने मन्त्रालय र सो अन्तर्गतका निकायहरू एवं स्थानीय तहहरूको भूमिका महत्वपूर्ण रहन्छ।

गुणस्तरीय स्वास्थ्य सामग्रीहरू खरिद गरी सेवाग्राही सम्म पुर्याउने प्रक्रियामा कुशल खरिद प्रकृयाका साथै प्रभावकारी वितरण प्रणालीको पनि उत्तिकै भूमिका रहन्छ। सार्वजनिक दायित्व पुरा गर्न खरिद गर्नुपर्ने र त्यस्ता खरिदहरू प्रभावकारी, प्रतिस्पर्धी तथा पारदर्शी हुनु पर्दछ भन्नेमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय कटिबद्ध छ। यीनै कुराहरूलाई मनन गरी विद्यमान औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद व्यवस्थापनलाई थप मजबुत बनाउन स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले आ. व. २०७४/७५ मा स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिद सुधार योजना तयार गरी लागू गरेको थियो। उक्त योजना अनुसार हाल केही सुधारका नतिजाहरू पनि प्राप्त भएका छन्।

संविधान अनुसार सङ्घीयता कार्यान्वयनको सन्दर्भमा आ. व. २०७५/७६ देखि स्वास्थ्य क्षेत्रमा पूर्ण रूपले सङ्घीय प्रणाली स्थापना भई कार्यान्वयन भैसकेको छ। खरिद व्यवस्थापन कार्यमा एकरूपता ल्याई गुणस्तरीयता कायम गर्न एउटा मार्ग निर्देशक दस्तावेज आवश्यक परेकोले स्वास्थ्य क्षेत्रका लागि “औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि यो सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका, (२०७९/८०—२०८३/८४)” तयार पारिएको छ। जसमा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले स्वास्थ्य क्षेत्रमा रहेका विद्यमान अवस्था र चुनौतीहरूलाई मध्यनजर गरी केही रणनीतिक योजनाहरू तय गरेको छ। जसको मूल उद्देश्य स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिदमा रहेका विद्यमान चुनौतीहरूलाई सम्बोधन गरी सुधारात्मक नतिजा प्राप्त गर्नु रहेको छ। यस रणनीतिक खाकामा उल्लेखित कार्य योजना सम्पन्न गर्ने समय सीमा समेत निर्धारण गरिएको छ। यो रणनीतिक खाका परिवर्तनीय दस्तावेजको रूपमा रहने छ र समय, सन्दर्भ अनुसार परिमार्जन गर्न सकिने छ।

अधिकारको बाँडफाँड : नेपालको संविधानको धारा ३५ मा आधारभूत स्वास्थ्य सेवालाई नागरिकको अधिकारको रूपमा उल्लेख गरेको छ। संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको कार्य विस्तृतीकरणले सङ्घीय सरकारलाई औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनको मापदण्ड, नियमन र आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधि तथा

औषधिजन्य मालसामानको मौज्जात व्यवस्थापन को जिम्मेवारी दिएको छ । प्रदेशको अधिकारमा आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको प्रादेशिक मौज्जात (वफरस्टक) व्यवस्थापन गर्ने रहेको छ । त्यसैगरी स्थानीय तहलाई स्थानीयस्तरमा औषधि, औषधिजन्य मालसामान र स्वास्थ्य उपकरण खरिद, भण्डारण र वितरण गर्ने जिम्मेवारी तोकेको छ । नेपाल सरकार, कार्य विभाजन नियमावली, २०७४ ले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका लागि मूलतः औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि निम्न जिम्मेवारी तोकेको छः

- औषधि खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्था सम्बन्धि नीति, कानून, मापदण्ड बनाउने र नियमन गर्ने,
- अति आवश्यक स्वास्थ्य सामग्री (खोप र परिवार नियोजनका साधन) आपूर्ति तथा व्यवस्थापन गर्ने र
- आपतकालीन अवस्थाका लागि औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको मौज्जात व्यवस्थापन गर्ने ।

२. विद्यमान अवस्था र चुनौतीहरू

स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रभावकारी खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति (NHSS), वित्तीय व्यवस्थापन सुधार योजना (FMIP), खरिद सुधार योजना (PIP) र सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुरूप हुनु जरुरी छ । अतः स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रभावकारी खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि खरिद गुरु योजना (MPP) बनाउने, प्रभावकारी कार्यान्वयन र अनुगमन गर्ने र जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गरि खरिद र वितरण प्रणालीलाई चुस्त दुरुस्त पारि स्वास्थ्य सामग्रीहरूको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गर्न आवश्यक हुन्छ ।

स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिद कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन विगत देखिनै विभिन्न प्रयासहरू हुँदै आएका छन् । नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति २०७२-२०७७ को शुरूकै वर्षमा खरिद सुधार योजना (Procurement Improvement Plan) तयार गरी बोलपत्र पूर्वको सूचना प्रणाली, स्तरीय खरिद प्रक्रिया र बोलपत्र पश्चात सम्झौता व्यवस्थापन प्रणालीलाई सुधार गर्ने योजना लिएको थियो । जसको फलस्वरूप गुणस्तरीय औषधि तथा स्वास्थ्य सेवाको उपलब्धतामा सुधार आएको छ ।

यसरी सङ्घीय स्तरमा शुरु गरिएको प्रयासलाई संस्थागत गर्न स्वास्थ्य सेवा विभाग अन्तर्गत एकीकृत वार्षिक खरिद योजना अनुगमन समिति गठन गरी एकीकृत वार्षिक खरिद योजना अनुसार भएका खरिदको अनुगमन गर्ने गरिएको छ । यसरी अनुगमनबाट प्राप्त विवरण स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन समितिमा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । एकीकृत वार्षिक खरिद योजना अनुगमन समिति अन्तर्गत विभिन्न प्राविधिक समितिहरूः आपूर्ति कार्यदल (Logistics Working Group), आपूर्ति व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यदल (LMIS Taskforce) र प्राविधिक विवरण बैंक (Technical Specification Bank) को लागि प्राविधिक समिति क्रियाशिल रहेका छन् ।

उपरोक्त प्रयासका फलस्वरूप एकीकृत खरिद योजना तयार गरि यसलाई संस्थागत कार्यान्वयन गर्दा प्रभावकारी परिणाम देखिएको छ । प्रत्येक आ. व. का एकीकृत खरिद योजनाहरू वेबसाइटमा प्रकाशन गर्ने लगायत हाल आएर विद्युतीय एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (e-CAPP) प्रणाली मार्फत एकीकृत खरिद योजना

तयार पार्ने कार्य पनि भएका छन्। साथै अद्यावधिक गरिएको प्राविधिक विवरण बैंक (TSB) स्वास्थ्य सेवा विभागको वेवसाइटमा सबै सरोकारवालाहरूले सजिलै प्रयोग गर्न सक्ने गरी राखिएको छ।

स्वास्थ्य सेवा विभाग अन्तर्गत हुने खरिदहरूमा आ.व. २०७१/०७२ देखि नै विद्युतीय सरकारी खरिद (e-GP) प्रणाली लागू गरिएको छ। यसबाट खरिद प्रक्रियामा गुणस्तरीय सुधार आएको छ। नेपाल सरकारले आ. व. २०७४/०७५ देखि रु. ६० लाख भन्दा बढीको मालसामान खरिदमा e-GP प्रयोग गर्नु पर्ने अनिवार्य व्यवस्था गरेको छ। आ. व. २०७७/७८ सम्म आइपुग्दा स्वास्थ्य सेवा विभाग अन्तर्गत गरिएका खरिदहरू मध्ये ९९% खरिद e-GP मार्फत भएको छ, जुन एउटा राम्रो सुधारको संकेत हो।

सङ्घीय संरचना पश्चात् स्वास्थ्य सेवा विभाग अन्तर्गत भएका खरिदहरू मध्ये औषधिजन्य मालसामानको खरिद घटेको देखिन्छ। जसको मूल कारण सङ्घीयता कार्यान्वयनको क्रममा औषधिजन्य मालसामानको खरिद सम्बन्धी अधिकार र बजेटको व्यवस्था प्रदेश तथा स्थानीय तहमा सारिनु हो। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले औषधिजन्य मालसामान खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन र स्वास्थ्य सामग्रीको खरिदमा विद्युतीय खरिद प्रणाली सञ्चालन सम्बन्धी दुई वटा सहजीकरण पुस्तिका तयार गरी सम्पूर्ण स्वास्थ्य सामग्री खरिद गर्ने कार्यालयहरूमा उपलब्ध गराई सकेको छ। यस्ता प्रयास तथा प्रगतिहरू हुँदा हुँदै पनि निम्न समस्या तथा चुनौतीहरू विद्यमान रहेका छन् :

२.१ खरिदमा दोहोरोपना : औषधिजन्य मालसामान खरिद गर्ने सम्बन्धमा तीनै तहका सरकारहरू बीच समन्वय र सहकार्य अपेक्षाकृत रूपमा हुन सकेको छैन। आधारभूत स्वास्थ्य सेवासँग सम्बन्धित औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान सबै तहबाट खरिद भैरहेको र कुन मालसामान कसले खरिद गर्ने भन्ने विषयमा दुबिधा रहेको अवस्था छ। जसले गर्दा कुनै सामग्री सबै तहबाट खरिद हुने र कुनै खरिद नै नहुने देखिएको छ। यसले गर्दा कुनै मालसामानको भण्डारण मौज्जात कतै शून्य हुने र कतै चाहिने भन्दा बढी थुप्रिने गरेको पाइन्छ।

२.२ खरिद प्रणालीको प्रयोगमा विविधता : कतिपय खरिद गर्ने निकायहरूमा खरिद योजना बनाई खरिद प्रक्रिया अगाडी बढाउन नसकेको अवस्था रहेको छ। त्यसै गरी बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू प्रयोगमा पनि एकरूपता नरहेको देखिएको छ।

२.३ सूचना प्रणालीहरूको प्रयोग : CAPP, TSB, e-LMIS, PAMS, HMIS, TABUCS, CGAS जस्ता प्रणालीहरूमा उपलब्ध सूचनालाई बोलपत्र पूर्व आवश्यक पर्ने परिमाण निर्धारण, बजार अध्ययन तथा लागत अनुमानमा उचित रूपले प्रयोग गर्न तथा खरिद जोखिम विश्लेषण जस्ता कार्यहरू खरिद व्यवस्थापनमा प्रयोग गर्न सकिएको छैन। समझौता व्यवस्थापन प्रणाली तयार गरिएको भए तापनि हाल प्रयोगमा ल्याउन सकिएको छैन। सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयले खरिद प्रक्रियामा अनिवार्य रूपले e-GP लागू गर्न निर्देशन गरेको छ। तर उक्त प्रणालीमा स्वास्थ्य क्षेत्रका मालसामान खरिद गर्न छुट्टै बोलपत्र सम्बन्धी कागजातको नमुना उपलब्ध छैन।

२.४ लागत अनुमान र मूल्य : औषधिहरूको लागत अनुमान निर्धारण गर्ने उचित प्रणाली नहुँदा धेरै जसो लागत मूल्य बजारमा रहेको खुद्रा मुल्यमा आधारित रहेको हुन्छ र बोलकबोल अंकसँग ठूलो भिन्नता

रहेको पाइन्छ। यसरी बोलपत्रदाताको दररेट र लागत अनुमानमा व्यापक फरक पर्न गई चाहेको परिणाममा खरिद नहुने, विनियोजन भएको रकम खर्च नभई बांकी रहने, पटक पटक खरिद हुने, र कार्य सम्पादन जमानत बढी माग गर्नु पर्ने तथा लागत अनुमान भन्दा बढी भई खरिद प्रक्रिया नै रद्द गरी पुनः बोलपत्र आह्वान गर्नु पर्ने अवस्था आएको देखिन्छ।

- २.५ **खरिद योजना तथा अनुगमन प्रणाली** : स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले बार्षिक खरिद योजना एकीकृत गर्न विभिन्न प्रयास गरे तापनि सबै खरिद इकाईबाट हुने खरिदलाई समेट्न नसकिएको तथा बहुबर्षीय खरिद समेत एकीकृत खरिद योजनामा समावेश गर्न सकिएको छैन। एकीकृत खरिद योजनाको अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण प्रभावकारी हुन नसकेकोले एकीकृत खरिद योजनामा उल्लेख गरे भन्दा फरक प्रक्रिया र बिधिबाट खरिद गर्ने गरेको पाईएको छ।
- २.६ **प्राविधिक विवरण बैंकको प्रयोग** : औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिदमा एकरूपता तथा गुणस्तरीयता कायम गर्न प्राविधिक विवरण बैंक (TSB) को आवश्यकता महसुस गरी स्वास्थ्य सेवा विभाग बाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको TSB तयार गरिएको छ। यद्यपि सबै सामग्रीको प्राविधिक विवरण TSB मा समावेश र अद्यावधिक गर्न सकिएको छैन। स्वास्थ्य सेवा विभागबाट हुने खरिदमा उपलब्ध भएसम्म स्पेसिफिकेशनहरू TSB बाट लिनु पर्ने व्यवस्था गरिएको छ।
- २.७ **औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद व्यवस्था** : औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीमा केही विशेष व्यवस्था भए तापनि स्वास्थ्य सम्बन्धी खरिद अन्य मालसामान खरिद भन्दा फरक प्रकृतिको रहेको हुंदा स्वास्थ्य सम्बन्धी खरिदका लागि छुट्टै बोलपत्र सम्बन्धी कागजातको व्यवस्था हुन सकेको छैन। विशेष गरी औषधि, भ्याक्सिन, परिवार नियोजनका साधनहरू खरिद गर्दा अन्य मालसामान खरिदका प्रावधानहरू सरह नै खरिद गर्नु परेको छ।
- २.८ **सम्झौता व्यवस्थापन** : औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको आपूर्ति तोकिएको समयमा नहुने प्रायः देखिएको समस्या हो। जसले गर्दा औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको मौज्दातमा कमी भई कहिलेकाहीं सेवा प्रवाहमा अवरोध आउने गरेको छ। यसैगरी स्वीकृत मौज्दात भन्दा बढी सामग्री आपूर्ति भई वा खपत दरमा कमी भई भण्डार व्यवस्थापनमा चुनौती आउने गरेको छ।
- २.९ **भण्डारण तथा आपूर्ति व्यवस्थापन प्रणाली** : HMIS, e-LMIS तथा PAMS जस्ता प्रणाली प्रयोगमा रहेता पनि यी सूचनाहरूको प्रभावकारी प्रयोग हुन सकेको छैन। जसले गर्दा सेवा प्रदान गर्ने विन्दुमा सामानको आपूर्ति कम तथा ढिलो हुने गरेको छ। त्यसै गरी सबै तहहरूमा भौतिक पूर्वाधारको कमी, अपर्याप्त दक्ष जनशक्ति, आवश्यक भण्डारण सामग्रीको कमी तथा धुल्याउने एवं निसर्ग सम्बन्धी अन्यौलले गर्दा गुणस्तरीय भण्डारण व्यवस्थापन हुन सकेको छैन।
- २.१० **गुणस्तर सुनिश्चितता** : खरिद गरिएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि आपूर्ति पूर्व तथा आपूर्ति पश्चात गुणस्तर परीक्षण गर्ने गरिएको भए पनि निर्दिष्ट गुणस्तर मापन तथा सुनिश्चितता योजनाको कमी रहेको छ। खरिदको गुणस्तर सुनिश्चितताको लागि दक्ष जनशक्ति,

जिम्मेवार निकाय र स्तरीय कार्य सञ्चालन विधि (SOP) तथा निर्देशिकाको आवश्यकता महसुस गरिएको छ।

२.११ पेशागत दक्षता : खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि जिम्मेवार संस्थाहरूमा आवश्यक ज्ञान र शीप भएका कर्मचारी उपलब्ध नहुनाले खरिद व्यवस्थापनमा कमी कमजोरीहरू देखा परेका छन्। e-GP, CAPP, TSB, e-LMIS जस्ता प्रणालीहरू सञ्चालन गर्न योग्य र तालिम प्राप्त जनशक्तिको व्यवस्थापन हुन सकेको छैन। तालिम प्राप्त कर्मचारीहरूको छिटो छिटो सरुवा हुने जस्ता कारणले पनि प्रभावकारी खरिद व्यवस्थापनमा चुनौती थपिएको छ।

२.१२ बहु खरिद इकाई : सङ्घीयता कार्यान्वयन पश्चात् स्वास्थ्य सेवा विभाग, प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, अस्पताल, स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट समेत औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद हुँदै आएको छ। यसरी विभिन्न तह र तप्काबाट खरिद गरिएका सामग्रीहरूको मूल्य र गुणस्तरमा एकरूपता हुन सकेको छैन।

३. रणनीतिक खाकाको आवश्यकता

राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति, वित्तीय व्यवस्थापन सुधार योजना र खरिद सुधार योजना मार्फत सङ्घीय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले स्वास्थ्य क्षेत्रको खरिद प्रक्रिया सुधारका लागि प्रयासहरू गर्दै आइरहेको छ। उक्त नीतिहरू अनुरूप नै आ. ब. २०७४/०७५ मा खरिद सुधार योजना (PIP) तयार गरी लागू गरेको थियो। उक्त योजना लागू भएको दोस्रो वर्ष (२०७५/०७६) सम्म आउँदा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गत औषधि खरिद गर्ने जिम्मा प्रदेश तथा स्थानीय तहमा गई सकेको छ। त्यसैगरी सङ्घीय मन्त्रालय अन्तर्गत खरिद गर्ने सम्पूर्ण इकाईहरूको एकीकृत वार्षिक खरिद योजना बनाउने कार्य हुँदै आएको छ।

राष्ट्रिय वार्षिक समीक्षा बैठक २०७५ तथा राष्ट्रिय संयुक्त वार्षिक समीक्षा बैठक २०७६ मा प्रदेश तहको समेत सहभागिता भई खरिद सुधार योजना (PIP) लाई पुनर्संरचना गरी राष्ट्रिय रणनीतिक खाकाको रूपमा एकीकृत संरचनात्मक खाकाको विकास गर्न सहमति भएको थियो। उक्त संरचनात्मक खाकाले तीनै तहका स्वास्थ्य सामग्रीहरू खरिद गर्ने निकायहरू बीच खरिद एवं आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी संरचनात्मक सम्बन्ध रहने गरी रणनीतिहरू तयार गर्नु पर्ने र सरकारको नीतिलाई कार्यान्वयन गर्न व्यवहारिक रूपमा खरिद प्रकृया सुधार उन्मुख हुनु पर्ने सुझावहरू प्राप्त भएका थिए। उल्लेखित चुनौती तथा उद्देश्यहरूलाई सम्बोधन गर्ने र खरिद प्रकृतिलाई पारदर्शी, प्रतिस्पर्धी, र नतिजामुखी बनाई खरिद कार्यमा खर्च हुने मूल्यको सही लाभ लिने उद्देश्यले रणनीतिक खाका तयार गरिएको हो।

४. रणनीतिक खाका निर्माण प्रक्रिया

विगतमा लागू गरिएको खरिद सुधार योजनाको अनुभव तथा मूल्यांकन एवं सुदूरपश्चिम, लुम्बिनी र मधेश प्रदेशहरूमा भएका छलफलबाट प्राप्त सुझाव समेतलाई आधार बनाई स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिदमा अधिकतम सुधार र स्तरीय बनाउन आवश्यक पर्ने रणनीतिहरू तय गरि मस्यौदा खाका तयार गरिएको थियो। सो मस्यौदामा छलफल गर्न मिति

२०७९।०१।०८ मा ११ सदसीय मस्यौदा पुनरावलोकन समिति गठन भई विभिन्न चरणमा छलफल गरि परिमार्जित मस्यौदा उपर संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा विकास साझेदारका प्रतिनिधि समेतको सहभागितामा स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयका श्रीमान् सचिवज्यूको अध्यक्षतामा काठमाडौंमा कार्यशाला गोष्ठी सञ्चालन गरि गोष्ठीबाट प्राप्त भएका सुझाव समेतलाई समावेश गरि यो रणनीतिक खाका तयार गरिएको छ।

५. उद्देश्य

यस रणनीतिक खाकाको मूल उद्देश्य औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको खरिद तथा आपूर्ति प्रणालीलाई सबलीकरण गरी जनतालाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न टेवा पुर्याउनु रहेको छ। यसका उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका छन् :

- TSB, HMIS, e-LMIS, PAMS, e-CAPP, TABUCS र CGAS जस्ता सूचना प्रणालीहरूलाई खरिद कार्यमा प्रयोग गर्नु,
- खरिद योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा अनुगमन प्रक्रियामा सहजीकरण गर्नु,
- सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली अनुरूप हुने गरी e-Procurement प्रणालीलाई विस्तार गर्नु,
- खरिद सम्झौता व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउनु,
- तीनै तहका सरकारहरू बीच खरिद सूचना आदान प्रदान गर्ने प्रणालीको विकास गरि प्रभावकारी e-LMIS तथा भण्डार व्यवस्थापनको माध्यमबाट आपूर्ति व्यवस्थापन प्रणालीलाई चुस्त बनाउनु,
- बजार अध्ययन, गुणस्तर सुनिश्चितता योजना, आपूर्ति पूर्व तथा आपूर्ति पश्चातका गुणस्तर परीक्षण र जाँच जस्ता कार्यहरू मार्फत औषधिजन्य मालसामानको गुणस्तर सुनिश्चित गरी कुशल खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनमा लागू गर्नु,
- प्रयोगात्मक तालिम तथा अध्ययन, कार्यशाला गोष्ठी लगायत कार्यगत तालिमहरूको माध्यमले कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरि संस्थागत क्षमता बढाउनु,
- सार्वजनिक खरिदमा वित्तीय सुशासन कायम गर्नु।

६. रणनीतिक नतिजा र अपेक्षित परिणाम

यस रणनीतिक खाकाले औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदमा समय, मूल्य र गुणस्तरको सुनिश्चितता एवं निरन्तर उपलब्धताको लक्ष राखेको छ। सो लक्ष हासिल गर्न यस खाकाले निम्न आठ वटा रणनीतिक स्तम्भ अन्तर्गत ३८ वटा परिणामहरू प्राप्त गर्ने अपेक्षा गरेको छ।

प्रस्तुत रणनीतिक खाकामा खरिद सुधार योजना, वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट र एकीकृत वार्षिक खरिद योजना निर्माण गर्दा सहज हुने गरी विभिन्न कृयाकलापहरू विस्तृत रूपमा व्याख्या गरिएको छ। यो रणनीतिक खाका संघीय स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको लागि मात्र तयार गरिएको छ । प्रदेश तथा स्थानीय तहले औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि आ-आफ्नो खरिद सुधार योजना तयार गर्न सक्ने हुंदा यस खाकालाई प्रदेश तथा स्थानीय तहले सन्दर्भ सामग्री (Reference materials) को रूपमा प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।

७. औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका (२०७९/८०-२०८३/८४)

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
१. बोलपत्र पूर्वको सूचनाहरू संस्थागत हुने										
१.१	e-LMIS, HMIS, EMR, PAMS लगायतका सूचनाहरू पूर्वानुमान र परिमाण निर्धारणमा प्रयोग हुने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	स्वास्थ्य संस्थाहरूबाट e-LMIS, HMIS र स्थानीय तहहरूबाट PAMS मा तथ्याङ्क प्रविष्ट भई सञ्चालन भएको तर सबै e-LMIS site functional हुन नसकेको	<ul style="list-style-type: none"> e-LMIS, HMIS सूचनाहरू प्रयोग गरी परिमाण निर्धारण गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन परिमार्जन गरी सबै खरिद इकाइहरूमा पुर्याउने र यसै वर्षदिखि कार्यान्वयनमा ल्याउने PAMS र e-LMIS मा सामञ्जस्यतल (compatible) ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन प्रयोग गर्ने PAMS र e-LMIS मा सामञ्जस्यतल (compatible) ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन अद्यावधिक गर्ने र प्रयोग गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाण निर्धारण सम्बन्धी मार्गदर्शन प्रयोग गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> खरिद कार्य हुँदा e-LMIS र HMIS का सूचनाहरू पूर्वानुमान र परिमाण निर्धारणमा प्रयोग भएको हुने 		
१.२	LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA का सूचनाहरू बजेट पूर्वानुमानमा र निर्धारणमा प्रयोग हुने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग	सबै सङ्घीय कार्यालयमा प्रयोगमा रहेको	<ul style="list-style-type: none"> LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA वाट सूचना लिई औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने सम्बन्धी मार्गदर्शन तैयार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA वाट सूचना लिई औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA वाट सूचना लिई औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA वाट सूचना लिई औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको लागि बजेट पूर्वानुमान तथा विनियोजन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको पूर्वानुमानमा LMBIS, CGAS/TABUCS, SUTRA को प्रयोग भएको हुने 		

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
१.३	स्वास्थ्य सामग्री खरिदमा TSB को प्रयोग	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	१२१ वटा औषधि, १११४ वटा उपकरण र ११७ वटा कोभिड १९ सम्बन्धी सामग्रीहरूको स्पेसिफिकेशन निश्चित कोड सहित TSB प्रणालीमा उपलब्ध भएको	<ul style="list-style-type: none"> सङ्घीय तहबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गरी TSB मा थप्ने र सो को प्रयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने (कम्तिमा २५% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> TSB प्रणालीमा रहेका अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गर्ने र थप स्पेसिफिकेशनहरू TSB मा थप्ने TSB प्रयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने (कम्तिमा ५०% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> TSB प्रणालीमा रहेका अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गर्ने र थप स्पेसिफिकेशनहरू TSB मा थप्ने TSB प्रयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने (७५% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> TSB प्रणालीमा रहेका अत्यावश्यक औषधि तथा उपकरणहरूको स्पेसिफिकेशन अद्यावधिक गर्ने र थप स्पेसिफिकेशनहरू TSB मा थप्ने र सो को प्रयोग भए नभएको अनुगमन गर्ने (१००% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> अद्यावधिक सहितको TSB वेबसाइटमा उपलब्ध हुने र स्वास्थ्य निकायहरूले प्रयोगमा ल्याएको हुने 		
१.४	संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरूले खरिद गर्नु पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको सूची तयार गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि स्तरीय उपचार पद्धति (STP) स्वीकृत भएको	<ul style="list-style-type: none"> आधारभूत तथा इमर्जेन्सी स्वास्थ्य सेवाको लागि तीनै तहबाट खरिद गर्नु पर्ने औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको सूची स्वीकृत हुने 	<ul style="list-style-type: none"> सूची अद्यावधिक गर्ने र सो अनुरूप औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदको अनुगमन गर्ने (कम्तिमा २५% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> सूची अद्यावधिक गर्ने र सो अनुरूप औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदको अनुगमन हुने 	<ul style="list-style-type: none"> अद्यावधिक सूची अनुरूप औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदको अनुगमन गर्ने (१००% इकाईहरूमा अनुगमन हुने) 	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान हरको सूची तयार भएको हुने अनुगमन भएको हुने 		

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
१.५	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची तयार गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि र औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची तयार नभएको	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची अद्यावधिक गर्ने (५०% इकारहरूमा)	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची अद्यावधिक गर्ने (७०% इकारहरूमा)	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची अद्यावधिक गर्ने (८०% इकारहरूमा)	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची अद्यावधिक गर्ने (९०% इकारहरूमा)	अधिल्लो वर्ष सम्म खरिद भएका औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको सूची अद्यावधिक गर्ने (१००% इकारहरूमा)	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको अवस्थाको अद्यावधिक सूची तयार भएको हुने सम्बन्धित संस्थाको वेब साईटमा अद्यावधिक भएको हुने 	
१.६	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य सूची तयार गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट नभएको	अधिल्लो वर्ष खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य कायम गर्ने (५०% इकाईहरूमा)	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य कायम गर्ने (७०% इकाईहरूमा)	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य कायम गर्ने (८०% इकाईहरूमा)	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य कायम गर्ने (९०% इकाईहरूमा)	अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य कायम गर्ने (१००% इकाईहरूमा)	<ul style="list-style-type: none"> अधिल्लो वर्षसम्म खरिद भएका औषधि र मालसामानको इकाई मूल्य प्रणालीमा प्रविष्ट भई औसत मूल्य प्राप्त भएको हुने 	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
२. खरिद योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुने										
२.१	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदको सार्वजनिक रणनीतिक खाका तयार गरिने र कार्यान्वयनमा ल्याइने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	सङ्घीय तहमा खरिद सुधार योजना (PIP) रहेको र औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको सार्वजनिक खरिद रणनीतिक खाका मस्यौदाको रूपमा रहेको	सङ्घीय तहमा खरिद रणनीतिक खाका तयार गरी स्वीकृत गर्ने	सङ्घीय तहमा बनेको रणनीतिक खाका अनुरूप प्रादेशिक खरिद सुधार योजना तयार गर्ने	• कार्यान्वयन गर्ने	• कार्यान्वयन गर्ने	• कार्यान्वयन गर्ने	• संघमा खरिद सम्बन्धी रणनीतिक खाका तयार हुने	
२.२	आगामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेटको प्रस्तावसँगै वार्षिक खरिद योजना तयार गरी कार्यान्वयन गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	आर्थिक वर्षको कार्यक्रम तथा बजेटको प्रस्तावसँगै आर्थिक वार्षिक खरिद योजना तयार भएको	• बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	• बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	• बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	• बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	• बजेट प्रस्ताव गर्दा खरिद योजना समेत तयार गर्ने र वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट स्वीकृत भएपछि सो अनुरूप संशोधित वार्षिक खरिद योजना अद्यावधिक गर्ने	• बजेट कार्यक्रम सँगै खरिद योजना तयार भएको हुने	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
२.३	एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (CAPP) तयार गरिने र अनुगमन गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	सङ्घीय मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य सेवा विभागमा एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (CAAP) तयार गर्ने गरिएको	एकीकृत वार्षिक खरिद योजनाको नमुना वेब साइटमा राख्ने र एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (CAPP) अनुगमन गर्ने	आवश्यकता अनुसार एकीकृत वार्षिक खरिद योजना तयार र अनुगमन गर्ने	आवश्यकता अनुसार एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (CAPP) तयार र अनुगमन गर्ने	आवश्यकता अनुसार एकीकृत वार्षिक खरिद योजना (CAPP) तयार र अनुगमन गर्ने	एकीकृत वार्षिक खरिद योजना तयार भै अनुगमन समेत भएको हुने		
३. स्तरीय (Standard) खरिद प्रक्रिया कार्यान्वयन हुने										
३.१	e-GP कार्यान्वयन गरी खरिद प्रक्रिया व्यवस्थित बनाउने र एकरूपता कायम गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	e-GP प्रयोगमा रहेको	वार्षिक खरिद मध्ये कम्तीमा ८०% समझौता रकम बराबर e-GP मार्फत गर्ने	वार्षिक खरिद मध्ये कम्तीमा ८५% समझौता रकम बराबर e-GP मार्फत गर्ने	वार्षिक खरिद मध्ये कम्तीमा ९०% समझौता रकम बराबर e-GP मार्फत गर्ने	वार्षिक खरिद मध्ये कम्तीमा ९५% समझौता रकम बराबर e-GP मार्फत गर्ने	सबै खरिदहरू पूर्ण रूपमा e-GP मार्फत भएको हुने		
३.२	औषधि तथा औषधि जन्य मालसामान खरिदका लागि स्तरीय बोलपत्र सम्बन्धी कागजातहरू (Standard Bidding Document) तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदको लागि छुट्टै नमुना बोलपत्र सम्बन्धी कागजात नभएको	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि स्तरीय बोलपत्र सम्बन्धी कागजात (Standard Bidding Document) तयार गरि लागू गर्न PPMO लाई अनुरोध गर्ने	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान खरिदका लागि Standard Bidding Document तयार भएपछि कार्यान्वयनमा ल्याउने	PPMO बाट स्वीकृत Standard Bidding Document ल्याउने	PPMO बाट स्वीकृत Standard Bidding Document प्रयोगमा ल्याउने	PPMO बाट Standard Bidding Document स्वीकृत भएको हुने	PPMO को सहयोग मा मात्र हुन सक्ने	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
३.३	खरिद विधि छनौट (Selection of Procurement Methods) गर्ने सहजीकरण पुस्तिका तयार गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग	नभएको	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरीदका लागि उपयुक्त खरिद तरिका छनौट गर्ने कार्यका लागि सहजीकरण पुस्तिका तयार गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> तयार भएको पुस्तिका कम्तिमा ५०% इकाईहरूमा कार्यान्वयनमा आउने 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकता अनुसार पुस्तिका अद्यावधिक गर्ने र कार्यान्वयनमा ल्याउने (कम्तिमा ७०% इकाईहरूमा) 	<ul style="list-style-type: none"> पुस्तिका कार्यान्वयनमा ल्याउने (कम्तिमा ९०% इकाईहरूमा) 	<ul style="list-style-type: none"> तयार भएको पुस्तिका कार्यान्वयनमा ल्याउने (१००% इकाईहरूमा) 	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधि जन्य मालासामान खरीदका लागि उपयुक्त खरिद तरिका छनौट गर्ने सहजीकरण पुस्तिका तयार भएको हुने 	
३.४	संरचनात्मक खरिद विधि (Framework Agreement) कार्यान्वयनमा ल्याउने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग	नभएको	<ul style="list-style-type: none"> संरचनात्मक खरिदको नमुना बोलपत्र सम्बन्धी कागजात अनुमोदन भई कार्यान्वयनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> संरचनात्मक खरिद विधि को Pilotting गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संरचनात्मक खरिद विधि को थप Pilotting गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संरचनात्मक खरिद विधि Scaleup गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> संरचनात्मक खरिद विधि कार्यान्वयनमा आएको हुने 	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधि जन्य मालासामान खरीदका लागि संरचनात्मक खरिद विधि कार्यान्वयनमा आएको हुने 	PPMO को सहयोगमा मात्र हुन सक्ने
३.५	विशेष परिस्थिति मा गरिने औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिदका लागि सहजीकरण पुस्तिका तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग	नभएको	<ul style="list-style-type: none"> विशेष परिस्थितिमा गरिने औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिदका लागि तयार गरिएको सहजीकरण पुस्तिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> विशेष परिस्थितिमा गरिने औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिदका लागि तयार गरिएको सहजीकरण पुस्तिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> विशेष परिस्थितिमा गरिएको औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिद कार्यको अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विशेष परिस्थितिमा गरिएको औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिद कार्यको अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> विशेष परिस्थितिमा गरिएको औषधि तथा औषधिजन्य मालासामान खरिद कार्यको अनुगमन भएको हुने 		

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
४.१	सम्झौता व्यवस्थापनका लागि Contract Management System (CMS) प्रणाली तयार गरी अनुगमन गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	सम्झौता व्यवस्थापन प्रणाली प्रयोगमा नरहेको	सम्झौता व्यवस्थापनका लागि Contract Management System (CMS) Software तयार/अद्यावधिक गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने (कम्तीमा १०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने (कम्तीमा ३०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने (कम्तीमा ५०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने (कम्तीमा ७०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापन अनुगमन गर्ने (१००% ईकाइहरूमा)	•CMS पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन भई अनुगमन भएको हुने	
४.२	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	प्रयोगमा नरहेको	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्न ढाँचा तयार गर्ने र प्रयोगमा ल्याउने (कम्तीमा १०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने (कम्तीमा ३०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने (कम्तीमा ७०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने (कम्तीमा ९०% ईकाइहरूमा)	सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्ने (१००% ईकाइहरूमा)	•सम्झौता व्यवस्थापनको विवरण तयार हुने •विद्युतीय प्रणालीमा प्रकाशित भएको हुने	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७६।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)				प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३		
आपूर्ति व्यवस्थापन सबल हुने									
५.१	खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापनका सूचनाहरू Real time entry हुने र सूचनाहरू आदान प्रदान गर्ने प्रणालीको विकास गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	e-LMIS सञ्चालनमा रहेको	<ul style="list-style-type: none"> अस्पतालहरूमा e-LMIS सञ्चालनका लागि निर्देशिका तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने Real time data entry अनुगमन र सूचना आदान प्रदान प्रणाली विकास गर्ने र कार्यान्वयनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> अधिल्लो बर्षको समीक्षाको आधारमा Real time data entry प्रणालीमा सुधार, अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> Real time data entry अनुगमन र सूचनाहरू आदान प्रदान प्रणाली कार्यान्वयन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> Real time data entry हुने e-LMIS कार्यान्वयन हुने 	
५.२	मौज्दात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका निर्देशिका परिमार्जन गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू	खरिद तथा भण्डारण निर्देशिका रहेको	<ul style="list-style-type: none"> मौज्दात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारण निर्देशिका परिमार्जन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाजित निर्देशिका सबै तहमा कार्यान्वयन हुने तथा अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाजित निर्देशिका कार्यान्वयन हुने तथा अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाजित निर्देशिका कार्यान्वयन हुने तथा अनुगमन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> परिमाजित निर्देशिका कार्यान्वयन भएको हुने 	
५.३	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामानको मौज्दात व्यवस्थापन (Inventory Management) को सबलीकरण गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू	भण्डारण निर्देशिका रहेको	<ul style="list-style-type: none"> स्टोरहरूमा आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति पहिचान गर्ने, मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, भण्डारण पूर्वधार र क्षमता बढाउन सम्भाव्यता अध्ययन गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्टोरहरूमा फार्मासिट सहितको प्राविधिक जनशक्ति उपलब्ध गराउने र भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> फार्मासिटहरूबाट मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> फार्मासिटहरूबाट मापदण्ड अनुरूप भण्डार व्यवस्थापन गर्ने, स्वास्थ्य सामग्रीहरू भण्डारण गर्न मापदण्ड अनुसारका भण्डार कक्षहरू निर्माण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> मापदण्ड अनुसारका स्टोरहरू निर्माण भएको हुने र दक्ष जनशक्तिबाट भण्डार व्यवस्थापन भएको हुने 	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८ ७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयविधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९ ८०	२०८० ८१	२०८१ ८२	२०८२ ८३	२०८३ ८४		
५.४	खरिद भएका मालसामानको वितरण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू	नभएको	<ul style="list-style-type: none"> खरिद भएको मालसामानको वितरण प्रणाली कार्यविधि स्वीकृत हुने र कार्यान्वयनमा आउने आवश्यकतामा आधारित वितरण प्रणाली विकास गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत कार्यविधि अनुरूप मालसामानको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> अद्यावधिक कार्यविधि अनुरूप मालसामानको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> स्वीकृत कार्यविधि अनुरूप मालसामानको वितरण हुने 	<ul style="list-style-type: none"> खरिद भएका मालसामानको वितरण गर्न कार्यविधि स्वीकृत भई कार्यान्वयन भएको हुने 		
५.५	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान वितरणमा पुस/पुल प्रणालीका साथै ढुवानी सुविधाको प्रभावकारी व्यवस्थापन गरिने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू	पुस/पुल (Push/Pull) प्रणाली रहेको	<ul style="list-style-type: none"> औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान वितरण मा पुस/पुल को निर्देशिका तयार गर्ने र ढुवानीलाई प्रणालीगत रूपमा विकास गर्ने प्रविधि समेतको कार्य विधि तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउने 	<ul style="list-style-type: none"> पुस/पुल प्रणाली लागू गर्ने र प्रविधि समेतको प्रयोग गरी उपयुक्त विधिबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान ढुवानी गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> पुस/पुल प्रणाली लागू गर्ने र प्रविधि समेतको प्रयोग गरी उपयुक्त विधिबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान ढुवानी गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> कार्यविधि अद्यावधिक गरी पुस/पुल प्रणाली लागू गर्ने र प्रविधि समेतको प्रयोग गरी उपयुक्त विधिबाट औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान ढुवानी गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रभावकारी ढुवानी व्यवस्था सुदृढ हुने प्रभावकारी स्वास्थ्य सामग्री स्थानान्तरण व्यवस्था सुदृढ हुने 		
५.६	औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान भण्डारण प्रणाली सुधार कार्यक्रम लागू गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	<ul style="list-style-type: none"> FEFO सञ्चालनमा रहेको म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने कार्यविधि तयार भएको 	<ul style="list-style-type: none"> म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने, FEFO, Push/Pull, Stockout Monitoring प्रणाली सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने, FEFO, Push/Pull Stockout Monitoring सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने, FEFO, Push/Pull Stockout Monitoring सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> म्याद नाघेका औषधि धुल्याउने, FEFO, Push/Pull Stockout Monitoring सुदृढ गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> म्याद नाघेका औषधिहरू धुल्याइएको हुने FEFO कार्यान्वयन भै भण्डार व्यवस्थापन सुधार भएको हुने 		

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयविधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
५.७	स्वास्थ्य उपकरण/औजार मर्मत सम्भार कार्य सञ्चालन मा ल्याउने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	केहि अस्पताल हरमा मर्मत सम्भार को कार्य हुने गरेको	• मर्मत सम्भार को कार्य सञ्चालन हुने	• मर्मत सम्भार को कार्य सञ्चालन हुने	• मर्मत सम्भार को कार्य सञ्चालन हुने	• मर्मत सम्भार को कार्य सञ्चालन हुने	• प्रयोगमा ल्याउन मिल्ने औजार, उपकरणहरू मर्मत सम्भार भई प्रयोगमा आएको हुने		
६. गुणस्तर सुनिश्चितताको प्रत्याभूत हुने										
६.१	गुणस्तर सुनिश्चितता कार्याविधि तयार गरी गुणस्तर सुनिश्चितता योजना मार्फत स्वास्थ्य सामग्रीहरूको गुणस्तर नियन्त्रण प्रणाली विकास गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	नभएको	• कार्यविधि तयार गरी स्वीकृत गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने	• कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने	• कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने	• कार्यविधि कार्यान्वयनमा ल्याउने	• कार्यविधि तयार भै कार्यान्वयनमा आएको हुने	• औषधिजन्य मालसामानको खरिदमा गुणस्तर कायम हुने	
६.२	आपूर्ति पूर्व तथा आपूर्ति पश्चात् गुणस्तर निरीक्षण तथा जीवको कार्याविधि तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग	आपूर्ति पूर्व तथा आपूर्ति पश्चात् गरिने निरीक्षण कार्यको लागि सहजीकरण पुस्तिका तयार भएको	• कार्यविधि तयार गरी स्वीकृत गर्ने र कार्यान्वयन गर्ने	• कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने	• कार्यविधि कार्यान्वयन गर्ने	• सम्बद्ध आपूर्ति पश्चात् गुणस्तर निरीक्षण तथा जीव प्रक्रिया सुदृढ गर्ने	• औषधिको गुणस्तर सुनिश्चितता सुदृढ हुने		

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८/७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९/८०	२०८०/८१	२०८१/८२	२०८२/८३	२०८३/८४		
६.३	औषधिको गुणस्तर अनुगमन प्रणाली विकास गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, औषधि व्यवस्था विभाग, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग	गुणस्तर एकिन गर्ने प्रणाली नरहेको	• खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई औषधि विभागबाट गुणस्तर एकिन गर्ने र अनुगमन गर्ने	• खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई औषधि विभागबाट गुणस्तर एकिन गर्ने र अनुगमन गर्ने	• खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई औषधि विभागबाट गुणस्तर एकिन गर्ने र अनुगमन गर्ने	• खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई औषधि विभागबाट गुणस्तर एकिन गर्ने र अनुगमन गर्ने	• खरिद भएका औषधिहरू नमुना लिई औषधि विभागबाट गुणस्तर एकिन गर्ने र अनुगमन गर्ने	• सबै तहमा औषधिको गुणस्तर अनुगमन प्रभावकारी हुने	
६.४	औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको गुणस्तर परीक्षणका लागि प्रदेश स्तरमा प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययन गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशाला	अध्ययन नभएको	• प्रदेश स्तरमा राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालाको आवश्यकता सम्बन्धी अध्ययनको नतिजा सार्वजनिक हुने र यस बारे छलफल, बहस हुने	• प्रदेश स्तरमा उपलब्ध प्रयोगशालाहरू औषधि तथा औषधि जन्य मालसामानको गुणस्तर परीक्षणका लागि उपयोग हुने	• प्रदेश स्तरमा राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालाहरूको स्थापनाको लागि O&M Survey हुने	• प्रदेश स्तरमा राष्ट्रिय औषधि प्रयोगशालाको स्थापनाको हुने	• प्रदेश स्तरमा औषधिहरूको गुणस्तर परीक्षण शुरु हुने		
७.	संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि हुने									
७.१	खरिदसँग सम्बन्धित तालिम प्राप्त जनशक्ति उपलब्धता हुने र e-GP कार्यान्वयनमा आउने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति, प्रतिष्ठानहरू	न्यून संख्यामा तालिम प्राप्त जनशक्ति रहेको	• आधारभूत e-GP सहित तालिम आवश्यकता पहिचान गरि उपयोगी तालिम मोड्युल विकास गरी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• आधारभूत e-GP सहित खरिद सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	• तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता हुने र e-GP कार्यान्वयनमा आउने	PPMO को समन्वयमा हुने

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
७.२	औषधि तथा औषधिजन्य सामग्री खरिदका लागि उपयोगी खरिद सम्बन्धी एकीकृत तालिम मोड्युल विकास गर्ने / अद्यावधिक गर्ने, खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग, राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	२०७८।७९ मस्यौदा तालिम मोड्युल विकास भएको	२०७९।८० •स्वास्थ्य तालिम केन्द्रहरूमा स्रोत केन्द्र स्थापनाको पहल गर्ने, •एकीकृत तालिम मोड्युल विकास/अद्यावधिक गर्ने	२०८०।८१ •विकास गरिएको एकीकृत तालिम मोड्युलबाट खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	२०८१।८२ •विकास गरिएको एकीकृत तालिम मोड्युलबाट खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	२०८२।८३ •विकास गरिएको एकीकृत तालिम मोड्युलबाट खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	२०८३।८४ •विकास गरिएको एकीकृत तालिम मोड्युलबाट खरिद कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरू र व्यवस्थापकहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्ने	•दक्ष कार्य सञ्चालनले प्रभावकारी खरिद हुने •तालिम श्रृंखलाको स्पष्ट रूपरेखा तय हुनु र अनुसरण गर्ने	PPMO को समन्वयमा हुने
७.३	आपूर्ति व्यवस्थापनका लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति उपलब्ध हुने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	न्यून संख्यामा तालिम प्राप्त जनशक्ति रहेको	•आपूर्ति व्यवस्थापन, मौज्जात व्यवस्थापन, पूर्वानुमान तथा परिमाण निर्धारणका निर्देशिका परिमार्जन गर्ने र प्रयोगमा ल्याउने	•स्वीकृत निर्देशिका अनुरूप क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउने	•स्वीकृत निर्देशिका अनुरूप क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउने	•स्वीकृत निर्देशिका अनुरूप क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउने	•स्वीकृत निर्देशिका अनुरूप क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउने	•तालिम प्राप्त जनशक्तिको उपलब्धता हुने	
७.४	खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन तालिम प्राप्त प्रशिक्षक तथा विज्ञहरूको रोस्टर तयार गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	स्वास्थ्य क्षेत्र बुझ्नेका खरिद सम्बन्धित प्रशिक्षक नरहेको	•प्रशिक्षक तयारीको थालनी गर्ने	•ToT सञ्चालन गर्ने	•तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रशिक्षक लाई परिचालन गर्ने	•तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रशिक्षक तथा विज्ञहरू लाई परिचालन गर्ने	•तालिम कार्यक्रम सञ्चालन गर्न प्रशिक्षक तथा विज्ञहरू लाई परिचालन गर्ने	•खरिद तथा आपूर्ति व्यवस्थापन तालिम प्रदान गर्न सक्ने स्वास्थ्य क्षेत्रको प्रशिक्षक तथा विज्ञहरू उपलब्ध हुने	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८ ७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयावधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत	
				२०७९ ८०	२०८० ८१	२०८१ ८२	२०८२ ८३	२०८३ ८४			
७.५	खरिदसँग सम्बन्धित अनुभवहरू आदान प्रदान गर्ने र राम्रा सिकाइहरू विस्तार हुने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	नभएको	•संरचनात्मक खरिद सम्झौता, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, अवलोकन भ्रमण आदिबाट सीप अभिवृद्धि गर्ने	•संरचनात्मक खरिद सम्झौता, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, अवलोकन भ्रमण आदिबाट सीप अभिवृद्धि गर्ने	•संरचनात्मक खरिद सम्झौता, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, अवलोकन भ्रमण आदिबाट सीप अभिवृद्धि गर्ने	•संरचनात्मक खरिद सम्झौता, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, अवलोकन भ्रमण आदिबाट सीप अभिवृद्धि गर्ने	•संरचनात्मक खरिद सम्झौता, LMIS, TSB, e-GP, आपूर्ति व्यवस्थापन सम्बन्धी तालिम, अवलोकन भ्रमण आदिबाट सीप अभिवृद्धि गर्ने	•अवलोकन भ्रमण र सिकाइहरू विस्तार हुने		
७.६	वेवमा आधारित तालिम सामग्री विकास गरी तालिम सामग्री बैंकमा राख्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	हाल नभएको	•तालिम सामग्री बैंकको अवधारणा पत्र तयार गर्ने र तयार गरिएको तालिम सामग्री वेब मा राख्न निर्देशिका तयार गर्ने	•खरिदका प्रकार अनुसारका विभिन्न तालिम सामग्रीहरू वेवमा राख्ने	•खरिदका प्रकार अनुसारका विभिन्न तालिम सामग्रीहरू वेवमा राख्ने	•खरिदका प्रकार अनुसारका विभिन्न तालिम सामग्रीहरू वेवमा राख्ने	•खरिदका प्रकार अनुसारका विभिन्न तालिम सामग्रीहरू वेवमा राख्ने	•प्रशिक्षक तथा विज्ञहरूले प्रदेश तथा स्थानीय तहमा दिइने तालिमहरू प्रभावकारी हुनुका साथै तालिममा एकरूपता आउने		
८.	वित्तीय सुशासन कायम हुने										
८.१	खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् सो को जानकारी सार्वजनिक गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	हाल नभएको	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् सार्वजनिक करण गर्ने	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	•खरिद कार्य सम्पन्न पश्चात् ढाँचामा जानकारी सार्वजनिक गर्ने	•सार्वजनिककरण गर्ने खाका तयार भै सोही ढाँचामा सार्वजनिककरण भएको हुने	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (आर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
८.२	आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल (Suppliers' Conference) गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	स्वास्थ्य सेवा विभागमा हुने गरेको	सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	सम्भावित आपूर्तिकर्ताहरूसँग छलफल गराइने र वार्षिक रूपमा कम्तीमा एक पटक आपूर्तिकर्ताहरूसँग बैठक गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य क्षेत्रमा हुने खरिदहरूका बारे आपूर्तिकर्ताहरूलाई अद्यावधिक जानकारी हुनु र खरिदमा देखिएका आपूर्तिकर्ताहरूको जिज्ञासा र समस्या समाधान हुने 	
८.३	खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि आचार संहिता निर्माण गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	छुट्टै आचार संहिता नभएको	सम्भावित आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने	सम्भावित आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने	सम्भावित आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने	सम्भावित आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने	सम्भावित आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने	<ul style="list-style-type: none"> खरिदमा संलग्न अधिकारीहरूका लागि आचार संहिता निर्माण र प्रयोगमा ल्याउने 	
८.४	गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित गर्ने र नागरिकको सहभागिता बढाउने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	स्वास्थ्य सेवा विभाग, आपूर्ति व्यवस्थापन शाखामा वेबमा आधारित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली स्थापित भएको	सम्भावित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	सम्भावित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	सम्भावित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	सम्भावित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	सम्भावित गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली पूर्ण विकसित रूपमा प्रयोग भई प्राप्त गुनासोहरूको उचित सुनुवाइ गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> सबै तहमा गुनासो सुनुवाइ तथा व्यवस्थापन प्रणाली सञ्चालन भएको हुने 	

सि. नं.	प्रमुख परिणामहरू/ प्रमुख कार्यहरू	जिम्मेवारी	आधार वर्षको स्थिति २०७८।७९	कार्यान्वयन कार्य योजनाको समयवधि (अर्थिक वर्ष)					प्रमाणिकरण आधार	कैफियत
				२०७९।८०	२०८०।८१	२०८१।८२	२०८२।८३	२०८३।८४		
८.५	स्वास्थ्य क्षेत्रमा खरिद अनुपालन जाँच प्रणाली (Procurement Compliance System) विकास गर्ने	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभाग र केन्द्रहरू, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग, औषधि व्यवस्था विभाग, सङ्घीय अस्पतालहरू, बोर्ड, समिति	हाल नभएको	•अवधारणा पत्र तयार गरि प्रणाली विकास गर्ने र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयबाट अनुमोदन गर्ने	•प्रणाली विकास गर्ने	•प्रणाली थालनी गर्ने	•प्रणालीको थालनीसँगै मूल्याङ्कन गर्ने	•प्रणालीलाई व्यापक बनाउने	•खरिद अनुपालन जाँच प्रणाली स्थापित भएको हुने	

अनुसूची १: "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक
खाका" मस्यौदा परिमार्जन कार्यदल

१	श्री लक्ष्मी प्रसाद जोशी, उप-सचिव, (आर्थिक प्रशासन) आर्थिक प्रशासन शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	संयोजक
२	श्री प्रकाश अधिकारी, उप-सचिव, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सह संयोजक
३	श्री वावुराम घिमिरे, उप-सचिव, आन्तरिक प्रशासन शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
४	श्री रेश राज शर्मा, उप-सचिव, (कानून) कानून शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
५	श्री रविकान्त मिश्र, वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
६	श्री भुवन काफ्ले, प्रमुख लेखा नियन्त्रक, स्वास्थ्य सेवा विभाग	सदस्य
७	श्री दीपक अधिकारी, वरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत, आपूर्ति व्यवस्थापन शाखा, व्यवस्थापन महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग	सदस्य
८	श्री दीपक महर्जन, लेखा अधिकृत, आर्थिक प्रशासन शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
९	श्री निर्मल गौतम, लेखा अधिकृत, आर्थिक प्रशासन शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
१०	श्री फणिन्द्र गिरी, कम्प्यूटर अधिकृत, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य
११	श्री सूर्य बहादुर खड्का, तथ्यांक अधिकृत, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय	सदस्य सचिव

अनुसूची २: "औषधि तथा औषधिजन्य मालसामान व्यवस्थापनका लागि सार्वजनिक खरिद रणनीतिक
खाका" कार्यशाला गोष्ठीका सहभागीहरू

(कार्यशाला गोष्ठी संचालन मिति २०७९/०३/०३)

१	डा. रोशन पोखरेल, सचिव, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
२	डा. गुण राज लोहनी, प्रमुख विशेषज्ञ, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३	डा. दिपेन्द्र रमण सिंह, महानिर्देशक, स्वास्थ्य सेवा विभाग
४	डा. कृष्ण प्रसाद पौडेल, प्रमुख, नीति, योजना तथा अनुगमन महाशाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
५	श्री मदन भुजेल, सह-सचिव, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
६	डा. मदन कुमार उपाध्याय, प्रमुख, गुणस्तर मापन तथा नियमन महाशाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
७	डा. संगिता मिश्र, प्रमुख, स्वास्थ्य समन्वय महाशाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
८	डा. सुधा देवकोटा, निर्देशक, राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र
९	डा. चुमन लाल दास, निर्देशक, इपिडिमियोलोजी तथा रोग नियन्त्रण महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
१०	डा. विवेक कुमार लाल, निर्देशक, परिवार कल्याण महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
११	डा. संजय कुमार ठाकुर, निर्देशक, राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्र
१२	प्रा. गोमा देवी निरौला, निर्देशक, नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
१३	डा. पवन जंग रायमाझी, निर्देशक, उपचारात्मक सेवा महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
१४	डा. यदुचन्द्र घिमिरे, निर्देशक, राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र
१५	श्री सुनिल राज शर्मा, निर्देशक, राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा संचार केन्द्र
१६	डा. समीर कुमार अधिकारी, प्रमुख, स्वा. आ. व्य. इकाई, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
१७	श्री लक्ष्मी प्रसाद जोशी, उप-सचिव, आर्थिक प्रशासन शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
१८	श्री धन कुमारी गुरागाई, राष्ट्रिय एड्स तथा यौन रोग नियन्त्रण केन्द्र
१९	श्री दिनेश कुमार चापागाई, निर्देशक, लुम्बिनी प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
२०	डा. राजीव झा, निर्देशक, मधेश प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
२१	श्री पदम बिष्ट, नि. निर्देशक, सुदूर पश्चिम प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
२२	डा. सुरेन्द्र प्रसाद चौरसिया, प्रमुख, आपूर्ति व्यवस्थापन शाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग

२३	श्री दीपक अधिकारी, बरिष्ठ जनस्वास्थ्य अधिकृत, स्वास्थ्य सेवा विभाग
२४	श्री जनक राज घिमिरे, परोपकार प्रसुतीगृह तथा स्त्री रोग अस्पताल
२५	श्री केशव ज्ञवाली, शाखा अधिकृत, राष्ट्रिय जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला
२६	श्री लीला देवी प्रसाई, शाखा अधिकृत, राष्ट्रिय स्वास्थ्य तालिम केन्द्र
२७	श्री सूर्य बहादुर खड्का, तथ्यांक अधिकृत, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
२८	श्री विश्व राज नेपाल, उप-सचिव, आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग
२९	श्री बाबुराम घिमिरे, उप-सचिव, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३०	श्री प्रकाश अधिकारी, उप-सचिव, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३१	श्री शीव हरि आचार्य, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३२	श्री कल्पना पौडेल, अधिकृत, बुटवल उप-महानगरपालिका
३३	श्री नरेन्द्र राज जोशी, जनस्वास्थ्य अधिकृत, भिमदत्त नगरपालिका
३४	श्री सुनिल कुमार यादव, बरिष्ठ सहायक स्वास्थ्य कार्यकर्ता, बिस्णुपुर गाउँ पालिका
३५	श्री बडे बाबु थापा, बरिष्ठ फर्मासिष्ट, व्यवस्थापन महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
३६	श्री खेम नाथ आचार्य, लेखापाल, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३७	श्री फणिन्द्र गिरी, कम्प्युटर अधिकृत, नीति तथा योजना शाखा, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३८	श्री गणेश श्रीवास्तव, बरिष्ठ स्वास्थ्य सूचना अधिकृत, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय
३९	श्री रण बहादुर घर्ती मगर, जनस्वास्थ्य निरीक्षक, व्यवस्थापन महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग
४०	श्री सिताराम दाहाल, नासु, राष्ट्रिय क्षयरोग केन्द्र
४१	श्री सरोज कोइराला, शाखा अधिकृत, राष्ट्रिय क्षयरोग नियन्त्रण केन्द्र
४२	श्री कमलेश मिश्र, जनस्वास्थ्य निरीक्षक, स्वास्थ्य सेवा विभाग
४३	श्री सुजाता भट्टराई, बायोमेडिकल इन्जिनियर, स्वास्थ्य सेवा विभाग
४४	डा. दीपक कार्की, हेल्थ एडभाइजर, बेलायती राजदुतावास
४५	श्री नुर पन्त, सिनियर हेल्थ एडभाइजर, यूएसएआईडी
४६	श्री भुप राज ढकाल, सिनियर मेनेजर, जिएचएससी-पीएसएम
४७	श्री बाबुराम हुमागाई, प्रिन्सीपल टेक्निकल एडभाइजर, एमट्याप्स नेपाल

४८	श्री पिताम्बर रोकहा मगर, अपरेशन असिष्टेन्ट, विश्व स्वास्थ्य संगठन
४९	श्री अभिलाषा गुरूङ्ग, हेल्थ स्पेसियलिष्ट, यूनिसेफ
५०	श्री पूजा भारती, कन्सल्टयान्ट, यूनिसेफ
५१	श्री प्रभाकर शर्मा, डीटीएल, पीएफएम
५२	श्री शक्ति प्रसाद श्रेष्ठ, प्रोक्योरमेन्ट कन्सल्टयान्ट, क्राउन एजेन्ट
५३	श्री भोगेन्द्र राज डोटेल, कन्सल्टयान्ट, एनएचएसएसपी
५४	श्री कृष्ण शर्मा, डीटीएल, एनएचएसएसपी
५५	डा. सुरेश तिवारी, स्ट्राटेजिक एडभाइजर, एनएचएसएसपी
५६	डा. देवेन्द्र ज्ञवाली, एलएनजी टीम लिडर, एनएचएसएसपी
५७	श्री भानुभक्त निरौला, पीएफएम एडभाइजर, एनएचएसएसपी
५८	श्री शिव प्रसाद पण्डित, एडभाइजर, एनएचएसएसपी
५९	श्री राजन अधिकारी, क्यापासिटी ड्भलोपमेन्ट एडभाइजर, एनएचएसएसपी
६०	श्री राम काजी भोमी, प्रोक्योरमेन्ट एडभाइजर, एनएचएसएसपी
६१	श्री खगेन्द्र अधिकारी, पीएफएम अफिसर, एनएचएसएसपी
६२	श्री पद्मा मिश्र, बायोमेडिकल इन्जिनियर, एनएचएसएसपी

सन्दर्भ सूची

१. महालेखापरीक्षकको कार्यालय बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल, महालेखापरीक्षकको वार्षिक प्रतिवेदन, २०७५, २०७७, २०७८
२. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, रामशाह पथ, काठमाडौं. २०७६, राष्ट्रिय स्वास्थ्य नीति, २०७६
३. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७२, नेपाल स्वास्थ्य क्षेत्र रणनीति, २०७२-७७
४. स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, २०७७, सार्वजनिक वित्तीय व्यवस्थापन रणनीतिक खाका २०७७/७८-२०८१/८२, ४ श्रावण २०७७
५. कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय, नेपाल सरकार (कार्य विभाजन) नियमावली २०७४ अद्यावधिक सहित, २०७६
६. कृष्ण प्रसाद सापकोटा, रूद्र सापकोटा, नवराज कोइराला, सङ्घीय नेपालमा तहगत सरकारबीच अधिकार र कार्य जिम्मेवारीको बाँडफाँड, असोज २०७६
७. प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालयको वेबसाइट
८. MoF, 2017; Nepal's Public Financial Management Reform Strategy/Program (PFMRP); Phase-II (2016/17-2025/26); July 2017; PEFA Secretariat.
९. MoHP, 2021, Electronic Consolidated Annual Procurement Plan (e-CAPP) 2021/22; August 2021.
१०. MoHP, 2017; Procurement Improvement Plan (PIP) FY2017/18-2021/22; November 2017.
११. MoH, 2014; Procurement Improvement Plan (PIP) FY2013/14-2015/16; April 2014.
१२. MoH, 2017; Financial Management Improvement Plan (FMIP) 2016-21; January 2017.
१३. PPMO, 2014; Nepal Public Procurement Strategic Framework (Phase-II), 2014-16; July, 2014.
१४. Transparency International (TI) Nepal, 2021; Market Assessment of Health Care Services, Quality and Price of Medicines and Kits.
१५. USAID/Nepal, (2022). Subnational Procurement Practices of Maternal, New-Born, and Child Health Medicines in Nepal

Supported by:

Disclaimer:- This material has been funded by UKaid from the UK Government; however the views expressed do not necessarily reflect the UK government's official policies.